

OP HET WAD

Informatie: Vissen en zoogdieren

Vissen:

bot

Bot is de enige platvis die zonder problemen het zoete water opzwemt. Er worden botten gevonden in de Rijn bij Basel. Ze leven dan ook het liefst in brakke wateren. Waar één bot ligt, zijn er vaak meer, maar door de goede camouflage zijn ze moeilijk te ontdekken. De ogen van een bot zitten meestal aan de rechterkant, maar sommige hebben ze links.

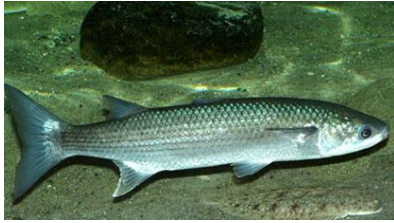
schar

Scharren hebben hun beide ogen aan de rechterzijde van het lichaam, net als schollen en (de meeste) botten. Je kunt ze volop vinden op de bodem van de Wadden- en Noordzee. In Nederland wordt schar tegenwoordig niet zoveel gegeten. Tarbot en griet hebben aanzien, de ordinaire schar niet. Het 'onkruid van de zee' wordt hij wel genoemd. Vroeger hingen in vissersdorpen de scharretjes in de wind te drogen aan de lijn. Daar werd dit visje toch nog een bijzondere delicatessen van. Schar is nu een vis voor de export naar Japan. Daar kunnen ze hem wel waarderen.

schol

Schol is waarschijnlijk de bekendste vissoort van de Noordzee. De meeste mensen kennen deze platvis wel, al is het van hun bord. Schol is, naast tong, één van de meest gegeten vissoorten. Schollen hebben opvallende oranje vlekjes op de bovenzijde. Toch kun je ze bijna niet zien liggen als ze zich half in de zeebodem hebben ingegraven. Net als bij de meeste andere platvissen zitten beide ogen aan de rechterkant van het lichaam. Ze zwemmen met een golvende beweging. Daardoor krijgen ze een extra duwtje in de rug van het water dat tegen de zeebodem terugkaatst.

harder

Harders zijn planteneters: ze grazen algen en wieren van de zeebodem en van stenen, steigers en andere harde voorwerpen onder water. Nu en dan eten ze slakken. Ze hebben een lang darmkanaal om de voedingsstoffen uit dit moeilijk verteerbare materiaal te halen. Harders zijn warmwatervissen, die van mei tot oktober voorkomen in de zuidelijke Noordzee. De diklipharder is de meest voorkomende hardersoort in de Nederlandse zoute wateren. Hij wordt tot 60 centimeter lang en komt veel voor in havens, waar hij leeft van het afval van schepen.

paling

Palingen, ook wel alen genoemd, zijn geheimzinnige vissen. Zo is nog niet vastgesteld waar de vrouwtjes hun eieren afzetten. Ook werd er vroeger gedacht dat jonge en volwassen paling verschillende vissoorten waren. Ze zien er namelijk behoorlijk anders uit. Palingen kunnen in zoet en in zout water leven. Als het nat genoeg is kunnen ze zich zelfs over land voortbewegen. Palingen worden op dit moment door overbevissing bedreigd. Ook obstakels tussen zoet en zout water zorgen voor problemen. In 2007 is de paling tot beschermde diersoort verklaard en is er een Europees herstelplan opgesteld.

zoogdieren:

Zeehonden zijn de acrobaten van de zee, maar op het land komen ze nogal onhandig over. Hoewel ze met gemak met 35 kilometer per uur door het water sjezen, halen ze op het droge maar net 2 kilometer per uur. Met hun mooie, grote ogen kunnen zeehonden goed onder water kijken, maar boven water zouden ze eigenlijk een bril nodig hebben. Zeehonden zijn dus helemaal aangepast aan het leven onder water. Toch kun je ze regelmatig boven water tegenkomen. Ze liggen graag in de zon te rusten op een zandplaat of het strand.

gewone zeehond

Je zou het niet zeggen als je in die mooie zwarte ogen kijkt, maar gewone zeehonden zijn wilde roofdieren! Hun scherpe tanden en gestroomlijnde lichaam zijn perfect voor het jagen op vissen. In de Waddenzee komen gewone zeehonden het meest voor. Daar liggen ze bij laagwater op de zandplaten te zonnen en te rusten. En in de zomer worden hun jongen er geboren en gezoogd.

grijze zeehond

Grijze zeehonden zijn echte bikkels. Ze zwemmen rustig van de Waddenzee naar Engeland en weer terug. Ze zijn ook minder schuw en veel nieuwsgieriger dan de gewone zeehond. De jongen worden midden in de winter geboren op rustige zandstranden of droge zandruggen in de Waddenzee. De gure winterwind giert ze daar om de oren, maar gelukkig hebben de stoere pups de eerste weken een dikke witte winterjas.

bruinvis

Bruinvissen zijn geen vissen en ze zijn ook niet bruin. De naam is dus wat vreemd. Vroeger werd gewoon alles wat in zee zwom 'vis' genoemd en alles wat donker van kleur was 'bruin'. In de Middeleeuwen werden bruinvissen zeevarkens genoemd. Toen werden ze veel gegeten. Bruinvissen kwamen vroeger in grote aantallen voor langs onze kusten. Vanaf 1950 werden ze steeds zeldzamer, maar vanaf 1995 werden ze plotseling weer steeds vaker gezien. Nu is het de meest voorkomende walvisachtige van de Noordzee.